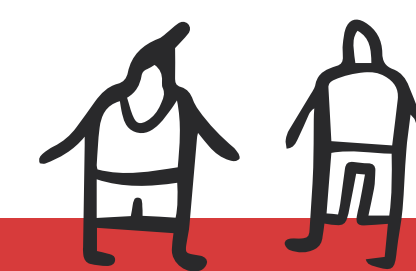
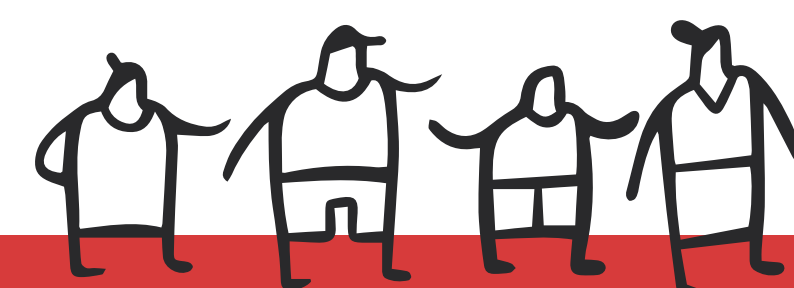

**Polski
Dialog**

Czy w Polsce da się godnie żyć?

mapa stanowisk z dialogu 30.5.2023

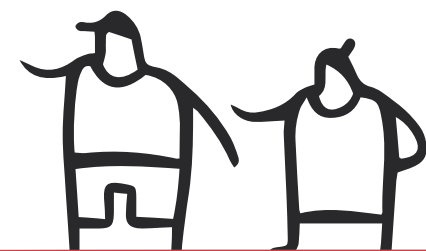
Co znaczy dla nas godne życie

W dialogu wzięli udział między innymi: pracowniczka pomocy społecznej, student, bibliotekarka, pracowniczka fundacji, pisarz, prawnik, liderka organizacji pozarządowej

Dla mnie „godnie żyć” kojarzy się z podstawowym zabezpieczeniem naszych potrzeb egzystencjalnych – jedzenia, warunków mieszkaniowych

Mogę sobie kupić dobrą książkę. To też jest godne życie. Nie tylko konsumpcja i podstawowe lekarstwa, jedzenie – ale też kultura

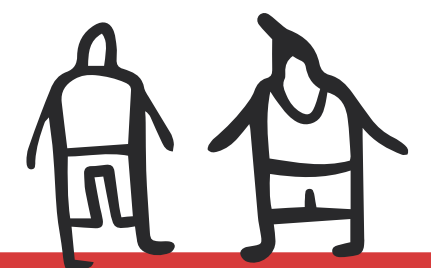
Dla mnie godnie żyć, znaczy uczciwie żyć. Może nie stać mnie na wyjazd na Wyspy Kanaryjskie, czy na urlop co roku, ale pracuję uczciwie

Dla mnie taka godność w życiu opiera się o orientację na siebie. Że sama siebie szanuję, znam własną wartość i to nie jest oparte o czynniki zewnętrzne

Godne życie jest możliwe tylko, kiedy jesteśmy częścią większej wspólnoty

Stworzenie wspólnego państwa, które będzie wspierało godność, jest bardzo ważne

Co nas różni:

jedni czerpią poczucie godności ze środka,
dla innych ważne jest otoczenie i zasoby

Zanim wyruszy się na podbój świata i tej godności będzie się szukać na wielu poziomach, ważne jest zrozumienie siebie – swojej sytuacji, swoich ograniczeń

Jak nie szanuję siebie, jak nie kocham siebie, to trudno mnie szanować i kochać. To zaczyna się od dziecka

Czy za poczucie godności jestem odpowiedzialna ja czy inni? Na ten moment nie potrafię odpowiedzieć

Podstawowe bezpieczeństwo materialne jest bardzo ważne. Nie można mówić o godności, póki podstawowe potrzeby nie są zrealizowane

Godność jest wtedy, kiedy nasze granice nie są przekraczane. Kiedy nie jest mi odbierana wolność i kiedy nikt nie ogranicza mi dostępu do różnych dóbr

Co nas łączy:

godnie żyć, to znaczy być częścią wspólnoty

Więź i przynależność dają
poczucie wartości.
A to się przekłada na poczucie
godnego życia

Dla mnie ta wspólnotowość
osadzona w rodzinie była bardzo
ważna. A ta rozmowa mi
uświadomiła, że czuję
przynależność do jeszcze innych
wspólnot. One budują we mnie
poczucie godności. To, czy czuję
się godnie, żyjąc w moim kraju

Gdzieś tutaj staramy się zobaczyć,
co jest tym, co w nas najlepsze,
czym możemy się wspólnocie
dołożyć. Jak służyć innym ludziom

To, co poprzedniczki mówiły
o rozszerzonej komórce rodziny
wielopokoleniowej – ważne jest
wspólnotowe wsparcie psychiczne

Co nas łączy:

ważny jest dla nas wzajemny szacunek i pomoc

Chciałabym abyśmy się wzajemnie szanowali, niezależnie od tego, w co wierzymy. Abyśmy widzieli w sobie ludzi

Mogą być programy socjalne nie wiadomo jakie, ale jak nie będziemy widzieli drugiego człowieka, nie będziemy mieli szacunku, to nic to nie da

Dla mnie bezpieczeństwo wiąże się też z szacunkiem do drugiego człowieka. I to też znaczy dla mnie godne życie. To jest szacunek do mnie jako człowieka – nie tylko ze strony państwa, ale także społeczeństwa, najbliższego otoczenia

Nie można odmawiać pomocy. Jednym ludziom dajemy pomoc, a z drugiej strony człowiek może leżeć na środku ulicy i nawet nie spojrzymy na niego jak na osobę godną

Bo jak my będziemy siebie szanować, bez względu na pochodzenie, wyznanie, religię, płeć – to za tym idzie godne życie

Co nas łączy:

praca może być źródłem poczucia godności

Myślę, że z byciem we wspólnocie łączy się też taki szacunek do tego, co robimy nawzajem. Niekoniecznie to, ile dostajemy za pracę, ale jak ona jest pożyteczna dla innych ludzi

Jest taka relacja, że widzimy w drugiej osobie drugiego człowieka. Nie niewolnika, który za nas coś robi, nie podwładnego, który będzie zapieprzał za grosze

Praca, którą wykonuję, ma sens. Niezależnie od tego, czy dostaję za tą pracę 30 tysięcy, czy 3 na miesiąc, niezależnie czy siedzę w domu i zajmuję się dziećmi. Poczucie sensu jest ważne w tym wszystkim i też daje poczucie godności

Jeżeli chodzi o pracę, to trzeba być liderem, a nie bossem. Większość przedsiębiorców, większość osób, które starają się zaistnieć – starają się być tym bossem. Lider jest po to, żeby pomagać innym

Dla mnie wartością jest uczciwa praca, uczciwe podejście do drugiego człowieka. A nie podejście „ile jeszcze wyzyskamy z ciebie, żeby jeszcze zarobić, żeby osiągnąć jak największe zyski”

Co nas łączy:

godność jest większa, gdy mamy
poczucie sprawczości

Jeśli dziecko było totalnie przedmiotowo traktowane, nie miało nic do powiedzenia, miało się słuchać i być grzeczne, to jak miało się tej godności nauczyć?

Były takie momenty, że nie mogłam dosłownie ręki podnieść i wtedy nie czułam żadnej godności – przysięgam. W samym działaniu możemy odnaleźć dużo godności

Jeżeli mam orzeczenie o niepełnosprawności intelektualnej, nie załatwię nic w banku, nie załatwię nic w urzędzie – wszędzie potrzebny jest opiekun. Wszystkie instytucje żądają opiekuna. A ja nie muszę mieć opiekuna, ja nie muszę być ubezwłasnowolniona

Godność kobiet jest naruszana systemowo. Jestem matką trójki dzieci, mam też rozwód. Ja się tak czuję czasem, jak człowiek gorszego Boga, ale tak systemowo. To nie jest coś, czego doświadczam w relacji, tylko na poziomie systemu

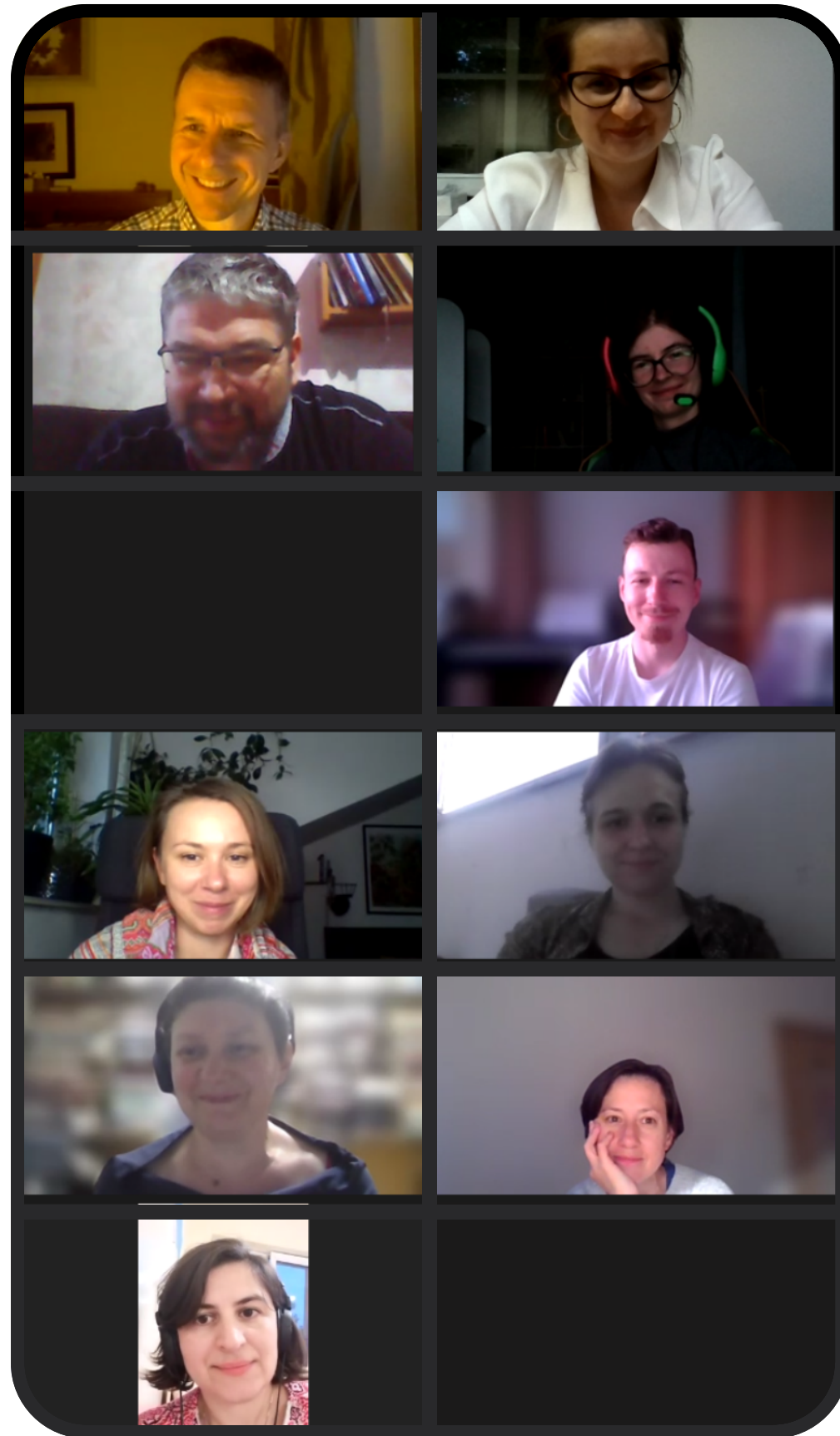
O tym dialogu

Czy w Polsce da się godnie żyć?

PARTNER
TEMATYCZNY:

PARTNER
SERII DIALOGÓW:

W DIALOGU WZIĘŁO UDZIAŁ **11** OSÓB

3 MĘŻCZYZN

8 KOBIET

UCZESTNICY POCHODZILI Z WOJEWÓDZTW:

- śląskiego
- małopolskiego
- lubelskiego
- wielkopolskiego
- mazowieckiego
- pomorskiego

DIALOG POPROWADZILI:

Adam Kusio

Izabela Meyza

FUNDACJA
NOWEJ
WSPÓLNOTY

KOORDYNATORKA TEGO DIALOGU:
Joanna Matera
J.MATERA@FNW.ORG.PL

Polski
Dialog